

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA

Brisel,
COM(2007) XXX

**Sporazum između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine o
olakšicama kod izdavanja viza**

(podnesen od strane Komisije)

Sporazum između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine o olakšicama kod izdavanja viza

EUROPSKA ZAJEDNICA u daljem tekstu “*Zajednica*”;

i

BOSNA I HERCEGOVINA,

U dalnjem tekstu Strane;

Sa željom da se, kao prvi konkretan korak u pravcu slobodnog viznog režima za putovanja, olakšaju kontakti između naroda kao važan uslov za stabilan razvoj ekonomskih, humanitarnih, kulturnih, naučnih i drugih veza, olakšavajući izdavanje viza državljanima Bosne i Hercegovine;

Imajući na umu da su, od 21. jula 2005. godine, svi¹ državljeni EU oslobođeni viza prilikom putovanja u Bosnu i Hercegovinu za period do 90 dana ili za tranzit preko teritorije Bosne i Hercegovine;

Uzimajući u obzir da bi se, u slučaju da Bosna i Hercegovina ponovno uvede vize za državljanе EU, iste olakšice koje se dodjeljuju ovim Sporazumom državljanima Bosne i Hercegovine, na osnovu reciprociteta, automatski odnosile i na građane EU;

Uzimajući u obzir da olakšavanje viznog režima ne bi trebalo voditi ilegalnim migracijama i posvećujući posebnu pažnju sigurnosti i readmisiji;

*Uzimajući u obzir da Protokol o poziciji Ujedinjenog Kraljevstva i Irske i Protokol o integraciji schengenskog *acquis-a* u okvire Europske unije, priloženi kao aneks Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru kojim*

¹ Rumunija i Bugarska još nisu izuzete iz zahtjeva za vize, BiH razmatra to pitanje.

se uspostavlja Europska zajednica, te potvrđujući da se odredbe ovog Sporazuma ne odnose na Ujedinjeno Kraljevstvo i Irsku;

Uzimajući u obzir Protokol o poziciji Danske priložen kao aneks na Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor kojim se uspostavlja Europska zajednica, te potvrđujući da se odredbe ovog Sporazuma ne odnose na Kraljevinu Dansku;

DOGOVORILE SU SE KAKO SLIJEDI:

Član 1.- Svrha i djelokrug primjene

1. Svrha ovog Sporazuma je da se olakša izdavanje viza državljanima Bosne i Hercegovine za namjeravani boravak do 90 dana u periodu od 180 dana.
2. Ukoliko bi Bosna i Hercegovina uvela zahtjev za vizama za građane EU ili određene kategorije građana EU, iste olakšice koje se dodjeljuju ovim Sporazumom državljanima Bosne i Hercegovine bi se automatski, na osnovu reciprociteta, odnosile na dotične EU građane.

Član 2.- Opća klauzula

1. Vizne olakšice predviđene ovim Sporazumom primjenjivat će se na državljane Bosne i Hercegovine ukoliko oni nisu oslobođeni izdavanja viza prema zakonima i propisima Zajednice ili država članica, ovog Sporazuma ili drugih međunarodnih sporazuma.
2. Državni zakoni Bosne i Hercegovine, ili države članice ili zakon Zajednice primjenjivat će se na ona pitanja koja nisu predmet odredbi ovog Sporazuma, kao što je odbijanje izdavanja vize, priznavanje putnih dokumenata, dokaz o dovoljnim sredstvima za izdržavanje i odbijanje ulaska i mjere protjerivanja..

Član 3.- Definicije

U svrhu ovog Sporazuma:

- a) "*Država članica*" znači svaka država članica Europske unije, izuzev Kraljevine Danske, Republike Irske i Ujedinjenog Kraljevstva;
- b) "*Državljanin Europske unije*" znači državljanin države članice koja je definisana u tački (a);
- c) "*Državljanin Bosne i Hercegovine*" znači lice koje posjeduje državljanstvo Bosne i Hercegovine;
- d) "*Viza*" znači odobrenje izdato od strane države članice ili odluku takve države koja je potrebna u vezi sa:
 - ulaskom radi namjeravanog boravka u toj državi članici ili u više država članica ne dužeg od ukupno 90 dana,
 - ulaskom radi tranzita preko teritorije te države članice ili više država članica.
- e) "*lice sa legalnim boravkom*" znači državljanin Bosne i Hercegovine koji ima odobrenje ili pravo da boravi duže od 90 dana na teritoriji države članice, na osnovu zakona Zajednice ili državnog zakona..

Član 4.- Dokumentarni dokazi u vezi sa svrhom putovanja

1. Za slijedeće kategorije državljana Bosne i Hercegovine, slijedeći dokumenti su dovoljni kao dokaz svrhe putovanja na teritoriju druge Strane:
 - a) za članove zvaničnih delegacija, koji će, na zvanični poziv upućen Bosni i Hercegovini, učestovati na sastancima, konsultacijama, pregovorima ili programima razmjene, kao i na događajima koje na teritoriji države članice održavaju međuvladine organizacije:
 - pismo koje je izdao neki organ vlasti Bosne i Hercegovine kojim se potvrđuje da je podnositelj zahtjeva član njene delegacije koja putuje na teritoriju države članice kako bi učestvovala u gore navedenim događajima, sa kopijom zvaničnog poziva;
 - b) za poslovne ljude i predstavnike poslovnih organizacija:
 - pismeni zahtjev od domaćina - pravnog lica ili kompanije, organizacije ili ureda ili filijale tog pravnog lica ili kompanije, državnih ili lokalnih vlasti države članice ili organizacionih odbora trgovinskih i industrijskih izložbi, konferencija i simpozija koji se održavaju na teritoriji države članice, potvrđen od strane Spoljno-trgovinske komore Bosne i Hercegovine;
 - c) za predstavnike organizacija civilnog društva prilikom putovanja radi obrazovne obuke, seminara, konferencija, uključujući i one u okviru programa razmjene:
 - pismeni zahtjev koji je izdala organizacija domaćin, potvrda da lice predstavlja organizaciju civilnog društva i uvjerenje o osnivanju takve organizacije iz relevantnog registra koje izdaje državni organ u skladu sa državnim zakonom;
 - d) za vozače koji vrše usluge međunarodnog prijevoza tereta i putnika na teritoriji država članica u vozilima koja su registrovana u Bosni i Hercegovini:

- pismeni zahtjev Spoljno-trgovinske komore Bosne i Hercegovine, u kojem su navedeni svrha, trajanje i učestalost putovanja;
- e) za pripadnike posada vozova, hladnjača i lokomotiva u međunarodnim vozovima koji putuju na teritoriji država članica:
 - pisani zahtjev nadležne željezničke kompanije Bosne i Hercegovine u kome su navedene svrha, trajanje i učestalost putovanja;
- f) za novinare:
 - uvjerenje ili drugi dokument koji je izdala profesionalna organizacija, a kojim se potvrđuje da je dotično lice kvalifikovani novinar i dokument koji izdaje njegov/njen poslodavac u kojem je navedeno da je svrha putovanja obavljanje novinarskog posla;
- g) za lica koja učestvuju u naučnim, kulturnim i umjetničkim aktivnostima, uključujući univerzitetske i druge programe razmjene:
 - pismeni zahtjev organizacije domaćina za učešće u tim aktivnostima;
- h) za učenike, studente, postdiplomce i prateće nastavno osoblje koje putuje u svrhu studijske ili obrazovne obuke, uključujući i onu u okviru programa razmjene kao i druge aktivnosti u vezi sa školovanjem:
 - pismeni zahtjev ili uvjerenje o upisu izdato od strane univerziteta, akademije, instituta, koledža ili škole koje su domaćini, ili studentske kartice i uvjerenja o kursevima koje treba pohađati;
- i) za učesnike u međunarodnim sportskim događajima i lica koja ih prate u profesionalnom svojstvu:

- pismeni zahtjev od organizacije-domaćina: nadležnih vlasti, nacionalnih sportskih udruženja ili nacionalnih olimpijskih komiteta država članica;
- j) za učesnike u zvaničnim programima razmjene koje organiziraju poverenici gradova:
 - pismeni zahtjev šefa administracije/gradonačelnika tih gradova;
- k) za bliske srodnike – bračnog druga, djecu (uključujući usvojenu djecu), roditelje (uključujući staratelje), djedove i bake i unučadi – koji posjećuju državljane Bosne i Hercegovine koji legalno borave na teritoriji države članice.
 - pismeni zahtjev od lica-domaćina;
- l) za lica koja dolaze u posjetu iz medicinskih razloga i za potrebnu pratinju:
 - službeni dokument medicinske institucije koja potvrđuje potrebu medicinske nege u toj instituciji, potrebu za pratinjom i dokaz o dovoljnim finansijskim sredstvima za plaćanje medicinskog tretmana;
- m) za lica koja dolaze radi obreda sahrane:
 - zvanični dokument kojim se potvrđuje činjenica o smrti, kao i potvrda porodičnih ili drugih veza između podnosioca zahtjeva i lica koje se sahranjuje.
- n) za predstavnike tradicionalnih vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini koji posjećuju dijasporu Bosne i Hercegovine na teritoriji država članica:
 - pismeni zahtjev od strane poglavara vjerske zajednice Bosne i Hercegovine, u kojem su navedene svrha, trajanje i učestalost putovanja;
- o) za članove profesija koji učestvuju na međunarodnim izložbama, konferencijama, simpozijima, seminarima ili drugim

sličnim događajima koji se održavaju na teritoriji država članica.

- pismeni zahtjev organizacije-domaćina kojim se potvrđuje da dotično lice učestvuje u tom događaju;
- p) za posjete vojnim i civilnim grobljima:
- zvanični dokument kojim se potvrđuje postojanje i održavanje grobnice kao i porodične i druge veze između podnosioca zahtjeva i sahranjenog lica;
- q) za lica koja putuju radi turizma:
- uvjerenje ili voucher putne agencije ili tour-operatora koji je akreditovan od strane države članice u okviru lokalne konzularne saradnje, kojim se potvrđuje rezervacija za organizirano putovanje.
2. Pismeni zahtjev iz stava 1 ovog člana sadržavat će sljedeće stavke:
- a) za pozvano lice – ime i prezime, datum rođenja, spol, državljanstvo, broj identifikacionog dokumenta, vrijeme i svrhu putovanja, broj ulazaka i, gdje je to relevantno, ime bračnog druga i djece u pratnji pozvanog lica;
 - b) za lice koje poziva – ime, prezime i adresa; ili
 - c) za pravno lice, kompaniju ili organizaciju koja poziva – puni naziv i adresu i
 - ukoliko zahtjev izdaje organizacija, ime i poziciju lica koje potpisuje zahtjev,
 - ukoliko je lice koje poziva pravno lice ili kompanija ili ured ili filijala tog pravnog lica ili kompanije koja je osnovana na teritoriji države članice, registarski broj u skladu sa državnim zakonom date države članice.
3. Za kategorije lica koja su spomenuta u stavu 1 ovog člana, sve kategorije viza se izdaju u skladu sa pojednostavljenom procedurom bez potraživanja drugih obrazloženja, poziva ili

provjera u vezi sa svrhom putovanja, predviđenih zakonom država članica.

Član 5. – Izdavanje viza za više ulazaka

1. Diplomatske misije i konzularna predstavništva država članica će izdavati vize za više ulazaka sa rokom važenja do pet godina sljedećim kategorijama lica:
 - a) članovima Suda Bosne i Hercegovine i Tužilaštva Bosne i Hercegovine ako nisu izuzeti od uslova izdavanja vize po ovom Sporazumu, u svrhu obavljanja njihove dužnosti, sa rokom važenja ograničenim na njihov mandat ukoliko je on manji od pet godina;
 - b) stalnim članovima službenih delegacija koji će, po službenom pozivu upućenom Bosni i Hercegovini, redovno učestvovati na sastancima, konsultacijama, pregovorima ili programima razmjene kao i na skupovima koji na teritoriji država članica organiziraju međuvladine organizacije;
 - c) bliskim srodnicima – supružnicima, djeci (uključujući usvojenu), roditeljima (uključujući staratelje) – koji posjećuju državljane Bosne i Hercegovine koji zakonito borave na teritoriji država članica sa rokom važenja koji je ograničen na rok važenja dozvole za njihov zakoniti boravak.
2. Diplomatske misije i konzularna predstavništva država članica će izdavati vize za više ulazaka sa rokom važenja do jedne godine sljedećim kategorijama lica, pod uslovom da su tokom prethodne godine dobili najmanje jednu vizu, te je koristili u skladu sa zakonom o ulasku i boravku važećim u državi koju su posjetili te da postoje razlozi za zahtjev za izdavanje vize za više ulazaka:
 - a) članovima službenih delegacija koji će, po službenom pozivu upućenom Bosni i Hercegovini redovno učestvovati na sastancima, konsultacijama, pregovorima ili programima razmjene, kao i skupovima koje međuvladine organizacije održavaju na teritorijama država članica;

- b) poslovnim ljudima i predstavnicima poslovnih organizacija koji redovno putuju u države članice;
- c) vozačima koji vozilima registrovanim u Bosni i Hercegovini obavljaju usluge međunarodnog prijevoza tereta i putnika na teritorije država članica;
- d) članovima posada vozova, hladnjača te lokomotiva međunarodnih vozova koji putuju na teritorije država članica;
- e) novinarima;
- f) licima koja učestvuju u naučnim, kulturnim i umjetničkim aktivnostima, uključujući univerzitetske i druge programe razmjene, koja redovno putuju u države članice,
- g) studentima i postdiplomcima koji redovno putuju radi studiranja i sticanja obrazovanja, uključujući i putovanja u okviru programa razmjene;
- h) učesnicima međunarodnih sportskih događaja i lica koje ih prate u profesionalnom svojstvu;
- i) učesnicima službenih programa razmjene organiziranih od gradova-pobratima;
- j) licima koja imaju potrebu redovnih posjeta iz medicinskih razloga te licima koja im trebaju kao pratinja;
- k) predstavnicima tradicionalnih vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini koji posjećuju dijasporu Bosne i Hercegovine na teritoriji država članica, koji redovno putuju u države članice;
- l) predstavnicima organizacija civilnog društva koji redovno putuju u države članice u svrhu obrazovanja, seminara, konferencija, uključujući i putovanja u okviru programa razmjene;
- m) članove profesija koji učestvuju na međunarodnim izložbama, konferencijama, simpozijima, seminarima i drugim sličnim događajima koji redovno putuju u države članice.

3. Diplomatske misije i konzularna predstavništva država članica će izdati vize za više ulazaka sa rokom važenja od minimalno 2 godine i maksimalno 5 godina kategorijama lica navedenim u stavu 2 ovog člana, pod uslovom da su tokom prethodne 2 godine koristili jednogodišnju vizu za više ulazaka u skladu sa zakonom o ulasku i boravku koji važe u državi koju su posjetili, te ako još uvijek važe razlozi za zahtjev za vizom za više ulazaka.
4. Ukupan period boravka na teritoriji država članica lica navedenih u stavovima 1 do 3 ovog člana neće preći 90 dana za period od 180 dana.

Član 6. - Naknade za obradu zahtjeva za vizom

1. Naknada za obradu zahtjeva za vizu državljana Bosne i Hercegovine iznosit će €35.

Navedeni iznos može biti ponovno razmotren u skladu sa procedurom utvrđenom članom 14.(4).

Ako Bosna i Hercegovina treba da ponovo uvede potrebu izdavanja viza za državljane EU, naknada za vizu koju naplaćuje Bosna i Hercegovina neće biti više od €35 ili dogovorenog iznosa u slučaju da se ponovno razmatra iznos naknade u skladu sa procedurom navedenom u članu 14.(4.).

2. Takse za obradu zahtjeva za vizu ne naplaćuju se za sljedeće kategorije lica:
 - a) bliskim srodnicima – supružnicima, djeci, (uključujući usvojenu), roditeljima (uključujući staratelje), djedovima i babama te unucima i unukama državljana Bosne i Hercegovine koji zakonito borave na teritoriji država članica;
 - b) članovima službenih delegacija koji će, po službenom pozivu upućenom Bosni i Hercegovini, redovno učestvovati na sastancima, konsultacijama, pregovorima ili programima razmjene, kao i skupovima koje međuvladine organizacije održavaju na teritorijama država članica;

- c) članovima Suda Bosne i Hercegovine i Tužilaštva Bosne i Hercegovine ako po ovom Sporazumu nisu izuzeti od obaveze da podnose zahtjev za izdavanje vize;
- d) učenicima, studentima, postdiplomcima te nastavnicima koji ih prate koji preduzimaju putovanje u svrhu studiranja ili obuke u cilju stjecanja obrazovanja;
- e) djeci ispod 6 godina starosti;
- f) licima sa invaliditetom i licima u njihovoј pratnji, ukoliko su im potrebne;
- g) licima koja su podnijela na uvid dokumente kojim dokazuju potrebu svog putovanja na humanitarnom osnovu, uključujući hitno liječenje, te lica koja su u pratnji takvih lica, ili koja putuju radi prisustvovanja sahrani bliskog srodnika, ili posjete ozbiljno oboljelim bliskim srodnicima;
- h) učesnicima na međunarodnim sportskim događajima i licima koje ih prate u profesionalnom svojstvu;
- i) licima koja učestvuju u naučnim, kulturnim i umjetničkim aktivnostima, uključujući univerzitetske i druge programe razmjene;
- j) učesnicima službenih programa razmjene organiziranih od gradova-pobratima;
- k) novinarima;
- l) predstavnicima tradicionalnih vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini koji posjećuju dijasporu Bosne i Hercegovine na teritoriji država članica, koji redovno putuju u države članice;
- m) predstavnicima organizacija civilnog društva koji putuju radi učestvovanja na sastancima, seminarima, te programima razmjene ili obuci;
- n) vozačima koji vozilima registriranim u Bosni i Hercegovini obavljaju usluge međunarodnog prijevoza tereta i putnika na teritorije država članice;

- o) članovima posada vozova, hladnjača i lokomotiva međunarodnih vozova, koji putuju na teritorije država članica;
- p) penzionerima;
- q) članovima profesija koji učestvuju na međunarodnim sajmovima konferencijama, simpozijima, seminarima i drugim sličnim dogadjajima, koji redovno putuju u države članice.

Član 7.- Trajanje postupka obrade zahtjeva za vizu

1. Diplomatske misije i konzularna predstavništva država članica će donijeti odluku o zahtjevu za izdavanje vize u roku od 10 kalendarskih dana od datuma prijema zahtjeva i dokumenata potrebnih za izdavanje vize.
2. Vremenski period za donošenje odluke o zahtjevu za vizu može biti produžen za 30 kalendarskih dana u pojedinačnim slučajevima, tj. kada je potrebna daljnja kontrola zahtjeva.
3. Vremenski period za donošenje odluke o zahtjevu za vizu može u hitnim slučajevima biti smanjen na 3 radna dana ili manje.

Član 8. - Odstupanje u slučaju izgubljenih ili ukradenih dokumenata

Državlјani Europske Unije i Bosne i Hercegovine, koji su izgubili lične dokumente, ili su im lični dokumenti ukradeni, dok borave na teritoriji Bosne i Hercegovine ili država članica, mogu napustiti te teritorije na osnovu važećih ličnih dokumenata koji im daju pravo prelaska granice, koje su izdale diplomatske misije ili konzularna predstavništava država članica ili Bosne i Hercegovine, bez ikakvih viznih ili drugih saglasnosti.

Član 9. - Producenje vize u izuzetnim okolnostima

Državljeni Bosne i Hercegovine koji nemaju mogućnost napustiti teritoriju država članica u vremenu navedenom na njihovoj vizi iz razloga *više sile* imat će rok za besplatno produženje vize u skladu sa zakonom koji se primjenjuje u državi koja ih je primila i to na period koji im je potreban za povratak u državu njihovog boravka.

Član 10. - Diplomatski pasoši

1. Državljeni Bosne i Hercegovine, nosioci važećih diplomatskih pasoša mogu bez viza ući, napustiti i prolaziti kroz teritorije država članica.
2. Lica navedena u stavu 1 ovog člana mogu ostati na teritoriji država članica na period koji nije duži od 90 dana za period od 180 dana.

Član 11. - Teritorijalno važenje viza

U skladu sa unutrašnjim pravilima i propisima u pogledu nacionalne sigurnosti država članica te u skladu sa pravilima EU o vizama sa ograničenim teritorijalnim važenjem, državljeni Bosne i Hercegovine imat će pravo putovati unutar teritorije država članica na jednakoj osnovi kao i državljeni Europske unije.

Član 12. - Zajednički komitet za upravljanje provođenja ovog Sporazuma

1. Strane će uspostaviti Zajednički komitet eksperata (u dalnjem tekstu «Komitet»), koji čine predstavnici Europske zajednice i Bosne i Hercegovine. Zajednica će biti predstavljena od strane Komisije Europskih zajednica, uz pomoć eksperata država članica.
2. Komitet će, posebno, imati slijedeće zadatke:
 - (a) monitoring primjene ovog Sporazuma;
 - (b) predlaganje promjena ili dopuna ovog Sporazuma;

- (c) rješavanje sporova koji proiziđu iz tumačenja ili primjene odredbi ovog Sporazuma;
- 3. Komitet će se sastajati kad god je to potrebno na zahtjev jedne od strana, a najmanje jednom godišnje.
- 4. Komitet će utvrditi svoja proceduralna pravila.

Član 13. - Veza ovog Sporazuma sa bilateralnim sporazumima između država članica i Bosne i Hercegovine

- 1. Ovaj Sporazum će, od svog stupanja na snagu, imati prednost nad odredbama bilo kojeg bilateralnog ili multilateralnog sporazuma ili aranžmana zaključenog između pojedinačnih država članica i Bosne i Hercegovine, u onoj mjeri u kojoj odredbe tih drugih sporazuma ili aranžmana obuhvataju pitanja kojima se bavi i ovaj Sporazum.
- 2. Odredbe bilateralnih sporazuma ili aranžmana između pojedinačnih država članica i Bosne i Hercegovine potpisanih prije 1. januara 2007. godine, pod uslovom kojim se omogućava izuzeće nosilaca službenih pasoša od obaveze podnošenja zahtjeva za izdavanje vize, nastaviti će se primjenjivati na period od 5 godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma bez uticaja na pravo datih država članica ili Bosne i Hercegovine da ukinu ili suspendiraju te bilateralne sporazume tokom navedenog perioda od 5 godina.

Član 14. - Završne klauzule

- 1. Ovaj Sporazum će Strane ratificirati ili odobriti u skladu sa svojim procedurama te će stupiti na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma kada strane jedna drugu obavijeste da su gore navedene procedure okončane.
- 2. Derogiranjem stava 1. ovog člana, ovaj Sporazum će stupiti na snagu jedino na dan stupanja na snagu Sporazuma između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine o readmisiji lica, ako taj datum bude nakon datuma utvrđenog stavom 1. ovog člana.

3. Ovaj Sporazum je zaključen na neodređeni vremenski period, osim ako se ne okonča u skladu sa stavom 6 ovog člana.
4. Ovaj Sporazum se može dopuniti putem pisane saglasnosti Strana. Amandmani će stupiti na snagu nakon što Strane jedna drugu obavijeste o okončanju njihovih internih procedura potrebnih u tu svrhu.
5. Svaka Strana može suspendirati u cijelosti ili djelomično ovaj Sporazum iz razloga javnog reda, zaštite nacionalne sigurnosti i zaštite javnog zdravlja. O odluci o suspenziji druga Strana će biti obaviještena ne kasnije od 48 sati prije njenog stupanja na snagu. Strana koja je suspendirala primjenu ovog Sporazuma će smjesta obavijestiti drugu Stranu onog trenutka kada razlozi za suspenziju više ne budu važili.
6. Svaka Strana može okončati ovaj Sporazum upućujući pisanu obavijest drugoj strani. Ovaj Sporazum će prestati biti na snazi 90 dana nakon datuma takve obavijesti.

Zaključeno u XXX na XXX u duplikatu na svakom od službenih jezika Strana, od kojih je svaka verzija teksta podjednako autentična.

Za Europsku zajednicu

Za Bosnu i Hercegovinu

ANEKS

PROTOKOL O SPORAZUMU O DRŽAVAMA ČLANICAMA KOJE NE PRIMJENJUJU U POTPUNOSTI SCHENGENSKI ACQUIS

One države članice koje su obavezane Schengenskim *acquis-jem*, a koje još ne izdaju Schengenske vize će, dok čekaju relevantnu odluku Vijeća u tom smislu, izdavati nacionalne vize čije je važenje ograničeno na njihovu vlastitu teritoriju.

Te države članice mogu unilateralno priznati Schengenske vize i dozvole boravka radi tranzita preko svoje teritorije, u skladu sa Odlukom Vijeća broj 895/2006/EC od 14. juna 2006. godine.

Pošto se Odluka Vijeća broj 895/2006/EC od 14. juna 2006. ne primjenjuje na Rumuniju i Bugarsku, slične će odredbe predložiti Europska komisija kako bi se tim zemljama omogućilo da unilateralno priznaju Schengenske vize i dozvole boravka te druge slične dokumente koje izdaju druge države članice koje još nisu u potpunosti integrirane Schengensku zonu u svrhu tranzita preko njihovog teritorija.

ZAJEDNIČKA IZJAVA KOJA SE TIČE DANSKE

Strane primaju k znanju da se ovaj Sporazum ne primjenjuje na procedure za izдавanje viza diplomatskih misija i konzularnih predstavništava Kraljevine Danske.

U tim okolnostima, poželjno je da vlasti Danske i Bosne i Hercegovine bez odlaganja zaključe bilateralni sporazum o viznim olakšicama prilikom izдавanja kratkoročnih viza pod sličnim uslovima kakve pruža Sporazum između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine.

ZAJEDNIČKA IZJAVA KOJA SE TIČE VELIKE BRITANIJE I IRSKE

Strane primaju k znanju da se ovaj Sporazum ne primjenjuje na teritoriji Velike Britanije i Irske.

U tim okolnostima, poželjno je da vlasti Velike Britanije, Irske i Bosne i Hercegovine zaključe bilateralne sporazume o viznim olakšicama.

ZAJEDNIČKA IZJAVA U VEZI SA ISLANDOM I NORVEŠKOM

Strane primaju k znanju bliske odnose između Europske zajednice i Norveške i Islanda, pogotovo u smislu Sporazuma od 18. maja 1999. godine u vezi sa uključivanjem tih zemalja u provedbu, primjenu i razvoj Schengenskog *acquis*.

U takvim okolnostima, poželjno je da vlasti Norveške, Islanda i Bosne i Hercegovine bez odlaganja zaključe bilateralne sporazume o viznim olakšicama prilikom izdavanja kratkoročnih viza pod sličnim uslovima kakve pruža Sporazum između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine.

ZAJEDNIČKA IZJAVA KOJA SE TIČE ŠVAJCARSKE KONFEDERACIJE I LIHTENŠTAJNA (ukoliko bude potrebna)

Ako Sporazum između EU, EC i Švajcarske konfederacije u vezi sa uključivanjem Švajcarske konfederacije u provedbu, primjenu i razvoj Schengenskog *acquis*-ja te ako Protokol ovog Sporazuma koji se tiče Lihtenštajna stupa na snagu u trenutku kada pregovori sa Bosnom i Hercegovinom budu zaključeni, slična izjava će biti donesena i u vezi sa Švajcarskom i Lihtenštajnom.

IZJAVA EUROPSKE ZAJEDNICE O PRISTUPU PODNOŠILACA ZAHTJEVA ZA VIZU I USAGLAŠAVANJU INFORMACIJA O POSTUPKU IZDAVANJA KRATKOROČNIH VIZA TE DOKUMENATA KOJE TREBA DOSTAVITI PRILIKOM PODNOŠENJA ZAHTJEVA ZA KRATKOROČNE VIZE

Priznajući značaj koju transparentnost postupka ima za podnosioce zahtjeva za vizu, Europska zajednica podsjeća da je Europska komisija 19. jula 2006. godine usvojila zakonski prijedlog o preformuliranju zajedničkih konzularnih uputa o vizama za diplomatske misije i konzularna predstavništva koji se tiče pitanja uslova pristupa podnositelja zahtjeva za vizu diplomatskim misijama i konzularnim predstavništvima država članica.

U vezi sa informacijom koju treba pružiti podnosiocima zahtjeva za vizu, Europska zajednica smatra da se trebaju preuzeti odgovarajuće mjeru:

- općenito, izraditi osnovne informacije za podnosioce zahtjeva za vizu o postupcima i uslovima podnošenja zahtjeva za vizu te njihovom važenju.
- Europska zajednica će sačiniti spisak minimalnih zahtjeva kako bi se osiguralo da podnosioci zahtjeva za vizu iz Bosne i Hercegovine dobiju koherentne i jednoobrazne osnovne informacije, te da se od njih traži da dostave principijelno iste dopunske dokumente.

Gore navedene informacije, uključujući spisak akreditiranih putničkih agencija i tour operatora u okviru lokalne konzularne saradnje, bit će široko distribuiran (na oglašnim tablama konzulata, lecima, websiteu itd.).

Diplomatske misije i konzularna predstavništva država članica će pružiti informacije o postojećim mogućnostima, u okviru Schengenskog *acquis-ja*, viznim olakšicama prilikom izdavanja kratkoročnih viza na bazi pojedinačnih slučajeva.

IZJAVA EVROPSKE ZAJEDNICE O PONOVNOM RAZMATRANJU POTREBE ZA PODNOŠENJEM ZAHTJEVA ZA VIZU ZA NOSIOCE SLUŽBENIH PASOŠA

Pošto će izuzeće nosilaca službenih pasoša od obaveze podnošenja zahtjeva za vizu, koje omogućavaju bilateralni sporazumi ili aranžmani između država članica i Bosne i Hercegovine potpisani prije 1. januara 2007. godine, nastaviti primjenjivati samo na period od 5 godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma, bez uticaja na pravo država članica kojih se to tiče ili Bosne i Hercegovine da ukinu ili suspendiraju te bilateralne sporazume tokom tog perioda od 5 godina, Europska zajednica će najmanje 4 godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma ponovo procijeniti situaciju nosilaca službenih pasoša u pogledu moguće dopune Sporazuma u tom cilju a u skladu sa procedurom utvrđenom u članu 14.(4).

IZJAVA EUROPSKE ZAJEDNICE O IZUZEĆU BUGARSKIH I RUMUNSKIH DRŽAVLJANA OD OBAVEZA PODNOŠENJA ZAHTJEVA ZA VIZU BOSNI I HERCEGOVINI

Europska zajednica prima k znanju namjeru Bosne i Hercegovine da unilateralnom Odlukom izuzme bugarske i rumunske građane od obaveze da podnose zahtjev za vizu.

Uzimajući u obzir značaj jednakog tretmana svih Europskih građana od strane trećih zemalja u vezi sa pitanjima viza, Europska zajednica izjavljuje svoju namjeru da sačeka donošenje unilateralne odluke od strane vlasti Bosne i Hercegovine kojom se izuzimaju bugarski i rumunski građani od obaveza podnošenja zahtjeva za vizu, prije nego ratificira ovaj Sporazum o viznim olakšicama.

IZJAVA EUROPSKE ZAJEDNICE O VIZNIM OLAKŠICAMA ZA ČLANOVE PORODICE I BONA FIDE PODNOSIOCE ZAHTJEVA

Europska zajednica prima k znanju sugestiju Bosne i Hercegovine da ponudi jednu šиру definiciju pojma „članovi porodice“ koja bi trebalo

da imaju korist od viznih olakšica, kao i značaj koji Bosna i Hercegovina pridaje pojednostavljenju kretanja te kategorije lica.

Kako bi olakšali kretanje jednog većeg broja lica koja imaju porodične veze (posebno sestara i braće te njihove djece) sa građanima Bosne i Hercegovine koji zakonito borave na teritoriji država članica, Europska zajednica poziva konzularna predstavništva država članica da u potpunosti iskoriste postojeće mogućnosti koje pruža "acquis communautaire" radi viznih olakšica za ovu kategoriju lica, uključujući pogotovo, pojednostavljenje dokumentarnih dokaza potrebnih podnosiocima zahtjeva za vize, izuzeća od plaćanja naknade i, gdje to odgovara, izdavanja viza za više ulazaka.

Dodatno, Europska zajednica poziva konzularna predstavništva država članica da u potpunosti koriste ove mogućnosti olakšanja za izdavanje viza bona fide podnosiocima zahtjeva.

.....